

hvarmedelst hyfling verkställes i stora mekaniska verkstäder.

HYFVELSPÅN, m. o. f. i plur. — *spånor*. Tunn, krusig spån, som, vid hyfling, af hyfvel-tanden borttages ifrån det som hyllas.

HYFVELTAND, f. 3. pl. — *tänder*. Den nedre hvassa delen af ett hyfveljern, hvilken står utom hyfvelns bottenyta.

HYGGA SIG, v. r. 1. (af *Håg*) *H. sig till någon*, söka dess vänskap, välvilja, skydd.

HYGGE, n. 4. 1) Fällande af träd i skog. — 2) Ställe i skog, der flera träd blifvit fällda med yxa.

HYGGLIG, a. 2. (af *Hygga sig*) 1) Som lätt vinner andras tillgifvenhet, välvilja; behaglig i skick, sätt, umgänge. Säges både om person och sak. *En h. människa. Ett h-t skick, väsende.* — 2) God, beskedlig, hedrande. *Hans husbonde är mycket h. emot honom. Ett ganska h-t uppförande.* — 3) Som har ett fördelaktigt yttre och vet att skicka sig i sällskap. *En h. karl, flicka.* — 4) Treflig, vacker. *Ett h-t rum, väder.* [Hyggelig.]

HYGGLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara hygglig (i alla bem.).

HYGGLIGT, adv. På ett hyggligt sätt. *Bära sig h. åt emot någon. Det var ganska h. gjord af honom.*

HYGROLOGI, hygråläj'f. f. 3. (från grek.) Lära om: a) luftens fuktighet; b) kroppens vätskor.

HYGROMETER, hygråmétr, m. 2. pl. — *metrar*. Instrument att mäta graden af luftens halt af vattengas. Luftfuktighetsmätare.

HYGROMETRI, ---trif, f. 3. Konsten att mäta luftens fuktighet.

HYGROSKOP, ---skåp, n. 3. Verktyg att utforska luftens fuktighet, utan att dock bestämma graden deraf.

HYLA, v. n. 1. o. 2. (om orgelpipor) Låta illa af för stark torka. — *Hylande*, n. 4.

HYLL, m. sing. Växtsläktet *Sambucus*, hvaraf Fläder är en art.

HYLLA, f. 1. 1) Af flera bräder ofvanöfver hvarandra, med större eller mindre rum emellan hvarje, hopslagen ställning, att ställa, lägga, sätta hvarjehanda saker på. *H. i kök för taltrikar. H. i en studerkammare för böcker.* — Har åtskilliga sammansättningar, såsom Köks-, Bok-, Bodhylla, m. fl. — 2) Bräde på en sådan hylla. *På tredje h-n uppiifrån.* (Fig. sam.) *Sådant tager man icke på h-n.* är ej så lätt att få, komma öfver, är rart, sällsynt.

HYLLA, v. a. 1. (af *Huld*) 1) Lofva tro och huldhet. *H. en konung, som nyss tillträdit regeringen.* — 2) (fig.) Gynna; gilla, godkänna. *Denne man h-s mycket af honom. H. någon i allt hvad man förmår. H. en mening, en sats, en lära.* — *H. sig till, se Hygga sig till.* — Syn. Se Gynna. — *Hyllande*, n. 4.

HYLLEST, f. sing. oböjl. 1) Tro och huldhet. — 2) (fig.) Bevågenhet, gunst, välvilja.

HYLLNING, f. 2. 1) Lovande af tro och huldhet, tro- och huldhetseds afläggande. *Emottaga h. af folket, af embets- och tjenstemännen i riket. Afgifva sin h. åt en regent.* — 2) Högtidligt tillfälle, då detta sker. *Vid h-en.* — 3) (fig.) a) Bifall. *Gifva sin h. åt någons talang.* — b) Hyllande uppmärksamhet. *Egna sin h. åt ett fruntimmer.* — *Ss. H-sed.*

HYLSA, f. 1. (af *Hölja*) 1) Hållighet af något afhäng form och fast betäckning, hvari något

inneslutes, innefattas. *H. för en tand. H-n, hvari en silkesmask insreper sig* (kokong). *H-n på en bajonett*, cylindriskt jernrör i nedra delen af en bajonett, som skjutes på gevärspipan och fästes förmedelst en så kallad klackgång. Se *Fröhylsa*. — 2) Pappersrör, hvari en fyrverkerisats inneslutes. — *Ss. Hylsartad.*

HYLSFRUKT, m. 3. Se *Skidfrukt*.

HYLSLAF, m. 2. pl. — *lafvar*. Ett slags laf. Sphærophoron.

HYLST, m. 3. Jernring eller ögla på hammarskafvet i en stångjernsmedja, med tvenne utstående armar, som ha sin rörelse i hylsterbössorna.

HYLSTERBÖSSA, f. 1. Benämning på de halfseriskt urhålkade pannor, hvari armarna på hylsten af hammarskafvet i en stångjernsmedja röra sig.

HYMEN, hy'männ, m. sing. (grek. myt.) 1) Äktenskapets gud. — 2) (fig.) Äktenskapet. — 3) (anat.) Jungfrubinna, mödom.

HYMN, hy'mmn, m. 3. (gr. *Hymnos*) Lofsång; psalm.

HYNDA, f. 1. 1) Hona af hundsläktet. — 2) (fig. pop.) Föraktlig, liderlig qvinna.

HYPERBEL, hyp'rrb'l, m. 3. pl. — *bler*. (geom.) En af de kroklinier, som uppkomma genom koniska afskärningar.

HYPERBOL, hyp'rbål, m. 3. (gr. *Hyperbola*) Retorisk figur, bestående i ett öfverdrifvet upphöjande eller förringande af ett föremål.

HYPERBOLISK, hyp'rbål'ssk, a. 2. Som tillhör eller har afseende på en hyperbol; öfverdrifven. *H-t uttryck.* — *Hyperboliskt*, adv.

HYPERBOREER, hyp'rboreér, m. 3. pl. (från grek.; egentl.: boende uppom nordanvinden) De Gamles benämning på alla obekanta folkslag i Norden. Nordboer.

HYPERBOREISK, hyp'rborä'jsk, a. 2. Belägen eller boende högst upp i Norden. (I äldre svenska språket) Yfverboeren.

HYPOKONDER, hypåkå'ndr, m. 3. Se *Hy-pokondrist*.

HYPOKONDRI, hypåkå'ndri, f. 3. (från grek.) Mjeltsjuka. [—chondri.]

HYPOKONDRISK, a. 2. 1) Som tillhör eller har afseende på mjeltsjuka. — 2) Mjeltsjuk. *Vara h.* [—chondrisk.]

HYPOKONDRIST, m. 3. Mjeltsjuk person. [—chondrist.]

HYPOKRISI, ---si', f. 3. (från grek.) Hyckleri, skrymteri, skenhelighet.

HYPOKRIT, --i't, m. 3. Hycklare, skrymtare.

HYPOKRITISK, a. 2. Hycklande, skenhelig. **HYPOTEK**, hypåték, n. 3. o. 5. (från grek.) Pant, underpant, in-teckning. Skrifves äfv. *Hy-pothek*.

HYPOTEKSFÖRENING, f. 2. Inrättning, som har till föremål, att för gemensam räkning upplåna penningar emot obligationer, på visst belopp, samt att utlåna de upplånade medlen endast emot in-teckning i jordegendom.

HYPOTENUSA, ---nusa, f. 1. (gr.) Längsta sidan i en rätvinklig triangel. [Hypoth—.]

HYPOTES, --tës, m. 3. (gr. *Hypothesis*) En såsom sann antagen sats, för att deraf förklara en sak. Antagande, Förlagsmening, Betingning, Förutsättning. [—thes.]

HYPOTETISK, a. 2. Som grundar sig på en såsom sann antagen sats. (Log.) *H-t omdöme*, som består af för- och eftersats. *H. slutsats*,